

Video voor fotografen

Bedankt voor jouw aanwezigheid op de voordracht “Video voor fotografen”. In dit document zijn de belangrijkste zaken die tijdens de voordracht aan bod zijn gekomen samengebracht.

Frederik **Balcaen**

Video voor fotografen | intro | 2

Inhoud

• Deel 1: techniek

- Framesnelheid
- Belichting
- Witbalans
- Scherpstelling
- Resolutie

• Deel 2: verhaal en creativiteit

- Waarin verschillen foto en video
- Een verhaal opbouwen
- Audio in video en film

Video voor fotografen | Inhoud | 3

Framesnelheid of frame rate

Video voor fotografen | Frame rate | 4

Framesnelheid of frame rate

- Video/film = reeks foto's die snel na elkaar worden getoond
- Aantal beelden per seconde = framesnelheid of frame rate
- Uitgedrukt in beelden per seconde (bps) of frames per seconde (fps)

Welke framesnelheid gebruiken

- Framesnelheid kom je op drie plaatsen tegen
  - Bij de opname
  - Bij het monteren in de tijdslijn
  - Bij het exporteren
- Het is belangrijk om overal dezelfde framesnelheid te gebruiken

Welke framesnelheid gebruiken

Standaard framesnelheden

- 24: cinema (23,98fps)
- 25: Europa en landen met 50Hz netfrequentie
- 30: US en landen met 60Hz netfrequentie (29,97fps)
- Dit is voor een groot deel ook persoonlijke voorkeur

Wanneer hogere framesnelheden?

- Als je van plan bent om beelden te vertragen bij montage (slowmotion)
- Gebruik altijd een veelvoud van wat je bij de montage zal gebruiken in de tijdslijn
- Voorbeeld: tijdslijn = 25bps
  - Filmen aan 50bps = 2 x vertragen bij montage
  - Filmen aan 100bps = 4 x vertragen bij montage
  - Filmen aan 200bps = 8 x vertragen bij montage

Belichting

Video voor fotografen | Belichting | 9

Belichting bij video

De belichting wordt bij video en film altijd manueel geregeld om een stabiele belichting te bekomen die niet wordt beïnvloed externe factoren.

Video voor fotografen | Belichting | 10

Belichtingsdriehoek bij video

Diafragma

- Kies je steeds op basis van de scherptediepte die je wilt bekomen.

Video voor fotografen | Belichting | 11

Belichtingsdriehoek bij video

Sluitersnelheid

- Deze ligt vast en wordt bepaald door de framesnelheid waarmee je filmt
- $\text{Sluitersnelheid} = 1 / (2 \times \text{framesnelheid})$
  - 24bps -> 1/48s
  - 25bps -> 1/50s
  - 30bps -> 1/60s
- Dit geeft de meest natuurlijke bewegingsonscherpte

Video voor fotografen | Belichting | 12

Belichtingsdriehoek bij video

ISO

- Doordat de sluitersnelheid vast ligt en het diafragma de scherptediepte bepaalt, is dit de enige instelling uit de die je vrij kan gebruiken om de belichting te regelen
- Bij heldere scènes kan je te weinig bereik hebben om de belichting correct te regelen - de ISO waarde zal niet laag genoeg kunnen

Video voor fotografen | Belichting | 13

Belichting bij te veel licht

• Vast grijs of ND filter

- Voordeel
  - Goeie kwaliteit en weinig impact op beeldkwaliteit
  - Relatief goedkoop
- Nadeel
  - Bij elke verandering van het licht moet je het vervangen
  - Je moet een hele resem filters hebben

Video voor fotografen | Belichting | 14

Belichting bij te veel licht

• Variabel grijsfilter of variabel neutral density filter (VND)

- Voordeel
  - Traploos aan passen van de sterkte
  - Slechts één of twee filters nodig
- Nadeel
  - Oppassen voor vignettering
  - Neemt soms ook reflecties weg

Video voor fotografen | Belichting | 15

Hoe hou je de belichting in de gaten?

Histogram

- Zelfde als bij fotografie: een grafiek van alle lichtwaardes in de scène die je filmt

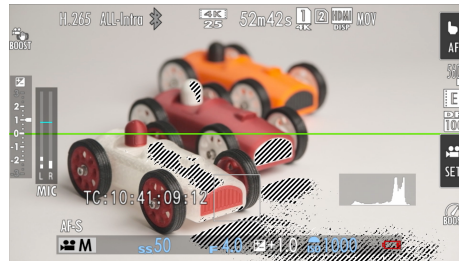

Video voor fotografen | Belichting | 16

Hoe hou je de belichting in de gaten?

Zebra's

- Arceringen geven aan waar je een bepaalde helderheid overschrijdt
- Niveau kan ingesteld worden in de camera

Video voor fotografen | Belichting | 17

Witbalans

Video voor fotografen | Witbalans | 18

Hoe regelen we onze witbalans?

De witbalans wordt bij video en film steeds manueel geregeld om een stabiele witbalans te bekomen die niet wordt beïnvloed door externe factoren.

- Voorinstellingen (zon, bewolkt, kunstlicht)
- Manueel witbalans kiezen (aantal kelvin)
- Meten van witbalans in de camera door middel van grijskaart

Video voor fotografen | Witbalans | 19

Wanneer passen we onze witbalans aan?

- Op elke nieuwe locatie waar je filmt of als de omgeving veranderd
- Bij veranderende lichtomstandigheden

Video voor fotografen | Witbalans | 20

Scherpstelling

Video voor fotografen | Scherpstelling | 21

Hoe scherpstellen bij video

- Bij video wordt heel vaak manueel scherpgesteld. Op die manier heb je zelf de controle over wat scherp en onscherp is.
- Automatische scherpstelsystemen worden steeds beter en beter maar kunnen toch nog altijd falen. Gebruik ze dus met enige voorzichtigheid.

Video voor fotografen | Scherpstelling | 22

Hoe scherpstellen bij video

Tips bij het scherpstellen

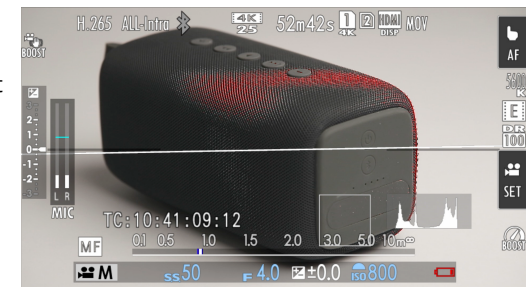
- Als je voor AF kiest is het belangrijk dat je jouw camera goed kent en weet hoe het AF systeem zich gedraagt bij bewegende onderwerpen
- Bij manueel scherpstellen kan je volgende hulpmiddelen gebruiken
  - Gebruik de back-button focus om opnieuw scherp te stellen*
  - Gebruik focus punt selectie op touch screen om focus te verleggen*

*indien jouw camera deze functies heeft

Video voor fotografen | Scherpstelling | 23

Hoe controleer je de focus

- Bij heel veel camera's kan je met één druk op een knop snel inzoomen om de scherpte te controleren
- Focus peaking
  - Alles wat in focus is wordt gemarkeerd door een gekleurde rand
  - De kleur is vaak in te stellen in de camera

Video voor fotografen | Scherpstelling | 24

Waar verder op letten

Scherptediepte

- Een kleine scherptediepte maakt het moeilijk om het onderwerp altijd in focus te houden
- Gebruik een iets grotere scherptediepte dan je normaal zou doen bij een foto

Resolutie

Resolutie: HD, 4K of hoger?

Impact van resolutie

- $8K = 4 \times 4K = 16 \times HD$.
- Hogere resolutie =
  - Grotere bestanden en meer opslag nodig
  - Krachtiger computer nodig om te kunnen monteren
  - Meer tijd nodig om data over te zetten
  - Render tijd - tijd om eindresultaat te exporteren - wordt veel groter
  - Niet elk toestel kan die hoge resoluties afspelen

Kies de resolutie op basis van wat je er mee wilt doen

Waar op letten als fotograaf bij video

Beeldverhouding of aspect ratio

- Je werkt vooral in 16/9. De meeste beeldschermen hebben die verhouding.
- Social media gebruikt ook meer en meer verticaal (9/16) of vierkant
- Belangrijk: alle opnames voor een zelfde project hebben best dezelfde verhouding

Video voor fotografen | Waar op letten | 29

Stabilisatie

- Door de langere opnameduur is het moeilijker om stabiel uit de hand te filmen
- Een beetje beweging mag en kan een opname zelfs natuurlijker laten lijken
- Zorg er wel voor dat kijker niet zeeziek wordt

Video voor fotografen | Waar op letten | 30

Stabilisatie

- Hulpmiddelen
  - Statief
  - Lensstabilisatie of sensorstabilisatie (IBIS)
  - Gimbal

Video voor fotografen | Waar op letten | 31

Een verhaal opbouwen

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 32

Verhaal is koning

- Bij video/film is het verhaal van essentieel belang
- Met losse videofragmenten ben je weinig
- We maken meerdere opnames om een groter geheel te vormen
- Hoe je een verhaal opbouwt is een wetenschap op zich waar veel psychologie bij komt kijken

Wat is een verhaal?

“een vertelling of relaas, waar of fictief, in proza of vers, bedoeld om de toehoorder of lezer te interesseren, te amuseren of te instrueren”

Zorg dus dat je de kijker kan boeien, dat hij/zij zich amuseert of dat hij/zij iets bijleert bij het kijken naar jouw video.

Stel jezelf de volgende vragen voor je begint

- Wat wil je vertellen / Welke informatie wil je geven?
- Waarom wil je dat vertellen? Wat is het doel?
- Aan wie wil je dit vertellen? Wie is je doelgroep?
- Wie vertelt het verhaal? Vanuit wie zijn/haar standpunt wordt het verteld?
- Omdat jij de video maakt hoeft dat niet vanuit jouw standpunt zijn

Stel jezelf de volgende vragen voor je begint

- Wie of wat zijn de personages of onderwerpen?
  - Dat kan een persoon, dier, object, plaats, etc. zijn
- In welke tijd wordt het verhaal verteld?
  - Verleden
  - Heden
  - Toekomst

Een verhaal in drie bedrijven

Een goed verhaal heeft in zijn meest eenvoudige vorm drie delen

Begin	Midden	Einde
een introductie tot de plaats, tijd, personages en/of het onderwerp	hier vertel je het eigenlijke verhaal of wat je te vertellen hebt	ontknoping samenvatting conclusie oproep tot actie

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 37

Hoe lang maak ik mijn verhaal?

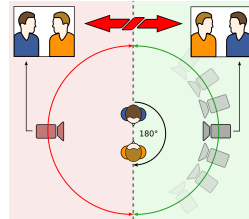
“Zo lang als nodig maar zo kort mogelijk”

Wees heel kritisch en beperk je tot de essentie

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 38

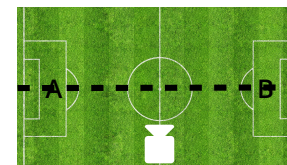
180-graden as

- De 180-graden as is een denkbeeldige lijn tussen 2 (of meer) personen of onderwerpen.
- Tijdens het filmen blijft de camera altijd aan één kant van de as.
- Op die manier blijft de kijkrichting van de personen altijd dezelfde
- Ga je over de as, dan draait de kijkrichting plots om

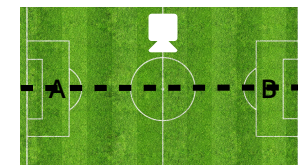

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 39

180-graden as

Als de camera onderaan staat, speelt ploeg A van links naar rechts en ploeg B van rechts naar links

Als de camera bovenaan staat, speelt ploeg A van rechts naar links en ploeg B van links naar rechts

Wanneer er tijdens één helft voortdurend gewisseld zou worden tussen die camera's, dan is het onmogelijk nog te weten of een voetballer naar het doel van de tegenstander loopt of naar het eigen doel.

Om geen verwarring te veroorzaken blijf je dus aan één kant van de 180-graden as.

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 40

De kracht van compositie

Probeer voldoende te variëren in de beelden

- Gebruik geen ellenlange shots
- Verander tijdig van beeldgrootte, camera hoek en kadrering. Dat houdt de video boeiend.
- Gebruik het juiste type shot voor elke opname en bouw jouw verhaal hier mee op

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 41

De kracht van compositie

Beeldgrootte - Shot Size

- Varieer in brandpuntsafstand. Toon totaaloverzichten maar toon ook eens wat details.
- Zoom met een doel: doe het enkel als je de aandacht wilt vestigen op iets in het beeld of als het een meerwaarde heeft.
- Vermijdt om al te veel te zoomen tijdens een opname. Verander van brandpuntsafstand tussen twee shots. Zoom enkel in een shot als dit het beeld echt versterkt.

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 42

De kracht van compositie

Tussenbeelden - Inserts - B-roll

- Tussenbeelden worden gebruikt om lange shots op te knippen in kleinere stukken.
- De audio van het originele shot blijft doorlopen maar je krijgt korte andere beelden te zien.
- Zo hou je lange interviews bijvoorbeeld boeiend en moet je niet minutenlang naar een zelfde beeld/persoon zitten kijken

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 43

De kracht van compositie

Situatieshot of Establishing shot

- Toon telkens je verandert van locatie een beeld die een overzicht geeft van waar je bent.
- Dit wordt een situatieshot of Establishing Shot genoemd en is bedoeld om de kijker context te geven van waar de scène zich afspeelt. Het helpt de kijker om het verhaal te kunnen volgen.

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 44

De kracht van compositie

Camerahoek of Camera Angle

- Film niet enkel op jouw hoogte maar maak gebruik van verschillende hoogtes en hoeken om een bepaald gevoel te geven
  - Kikvorsperspectief - low angle shot:
    - Maakt het onderwerp groot en geeft het een gevoel van macht en sterkte
  - Vogelperspectief - high angle shot:
    - Maakt jouw onderwerp klein en geeft het een gevoel van zwakte en onmacht

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 45

De kracht van compositie

Camerahoek of Camera Angle

- Film niet enkel op jouw hoogte maar maak gebruik van verschillende hoogtes en hoeken om een bepaald gevoel te geven
  - Ooghoogte - eye level:
    - Geeft een neutrale indruk van gelijkheid.
  - Van bovenaf - overhead shot:
    - Kan een gevoel van schaal en grootte geven

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 46

Camerabeweging

- Camera beweging kan zorgen voor extra dynamiek in jouw video
- Beweeg met een doel. Ga niet zomaar de camera bewegen.
- Elk type beweging heeft zijn eigen effect.

Video voor fotografen | Een verhaal opbouwen | 47

Audio

Video voor fotografen | Audio | 48

Audio

- Goeie audio is waarschijnlijk nog belangrijker dan een goed beeld
  - Wanneer beeld even wat minder is kan je toch nog verder kijken
  - Als audiokwaliteit slecht is dan zal dat veel storender zijn
- Besteedt voldoende aandacht aan goeie audio: zowel kwaliteit als inhoud

Audio

- Geluid is niet beperkt tot wat jouw camera opneemt. Dit is ook muziek, stem, geluidseffecten, achtergrondgeluiden, etc.
- Zorg voor een goeie balans tussen al deze audiobronnen.
- Steek voldoende tijd in het zoeken naar de best passende muziek en geluiden om jouw verhaal te vertellen. De keuze van de muziek zal heel sterk de flow, stemming en gevoel bepalen.